

СТАНОВИЩЕ

от доц. д-р Живко Ангелов Велчев,

член на научно жури за защита на дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен “доктор”

Съставът на научното жури, на което съм член е определен със Заповед № 801/08.11.2021 г. на Ректора на ВСУ „Черниоризец Храбър“, във връзка с публичната защита на дисертационен труд на тема “Предписанието – контролна функция в условията на административна дискреция или предпоставка за корупция”, за присъждане на образователна и научна степен “доктор” по професионално направление 9.1. Национална сигурност, докторска програма „Управление в сферата на сигурността и обществения ред“ от Живко Атанасов Желев, докторант на самостоятелна подготовка в катедра „Сигурност и безопасност“ при Юридическия факултет на ВСУ „Черниоризец Храбър“ – гр. Варна, с научни ръководители – проф. д-р Петър Христов и доц. д-р Олга Борисова.

I. Биографични бележки за докторанта

Живко Атанасов Желев е придобил образователно-квалификационната степен „магистър“ в Икономически университет – Варна, факултет „Финансово - счетоводен“, специалност „Счетоводство и контрол“, през 1996 г. През 2003 г., в Академията на МВР е завършил курс „Противодействие на финансовите престъпления и изпиране на пари“, а през 2015 г. – курс „Оперативно-издирвателни способи“.

II. Обем и структура на дисертационния труд

Представените от докторанта документи и материали представляват пълен комплект, необходим за законосъобразното протичане на защитата. Дисертационният труд в съответната форма се придружава от автореферат, автобиография и декларация за оригиналност. Във връзка с темата на дисертацията, докторантът има четири научни публикации.

Представеният труд се състои от увод, три глави (6 параграфа), заключение, общи изводи, списък на използвани източници и литература и приложения. Общийят обем на дисертацията е 169 страници, от които 114 – основен текст, 11 страници – използвани източници (131 заглавия на български и английски език), пет приложения, 63 графики.

В увода са посочени основанията за избор на темата, актуалността, теоретичните и изследователските насоки, които е следвал автора.

Първа глава, озаглавена „Фактори на корупционно влияние върху административно-контролната дейност“, се състои от два параграфа. В нея се търсят корените на зародилата се контролна дейност и нейната правна природа. Развива се идеята, че по своята характеристика упражняваният контрол, неговата ефективност и ефикасност, са пряко свързани с дейността на държавните органи на управление по постигане на основните цели за укрепване на държавността и реда.

В параграф 1.1, озаглавен „Специфика на предписанието в административно-контролната дейност“, е направен изводът, че административно-контролната дейност има първостепенна важност в практиката на регулиране на обществените отношения.

В параграф 1.2., озаглавен „Корупционни предпоставки в организацията и осъществяването на административно-контролната дейност“, се описва корупцията като явление, на база категоричен консенсус за това какъв вид поведение обикновено представлява.

Втора глава, озаглавена „Специфика на контролната дейност в условията на оперативна самостоятелност“, се състои от два параграфа. В нея авторът анализира правната същност на оперативната самостоятелност.

В параграф 2.1, озаглавен „Особености на оперативната самостоятелност в дейността на административно-наказващите органи“, докторантът, въз основа на анализ на правната доктрина, описва оперативната самостоятелност на административните органи като механизъм за проявяване на инициативност, активност и актуалност в административната дейност.

В параграф 2.2, озаглавен „Ефикасност и ефективност на контролната дейност“, е изследвана административната дейност на изпълнителната власт, в условията на оперативна самостоятелност, при реализация на нейната регулативна функция.

Трета глава, озаглавена “Граници на дискреционната власт като корупционен фактор“, се състои от два параграфа. В нея се поставя на анализ зависимостта между дискреционната власт и корупцията.

В параграф 3.1, озаглавен “Корелация между дискреционната власт и корупцията“, е поставена на критичен анализ зависимостта между тази власт и корупционното поведение.

В параграф 3.2, озаглавен „Оптимизиране на вътрешния контрол и прецизиране на системата от мерки за противодействие на корупцията“, се застъпва разбирането, че причините за корупцията винаги са комплексни, вкоренени в политиките на една страна, бюрократичните традиции, политическото развитие и социалната история.

В своето **заключение** докторантът прави извода, че въпреки че фокусът на настоящото изследване, посветено на предоставената на контролните органи прекомерна широта на административна дискреция като корупционен фактор, е създаден върху масовата практика вместо акт за установяване на административно нарушение да бъде издавано предписание, получените резултати ясно показват необходимостта от решително ограничаване на оперативната самостоятелност, като това не може да се случи без промяна на съществуващите правни и етични норми.

III. Характеристика и оценка на дисертационния труд

1. Работата представлява цялостно и системно изследване на предписанието като контролна функция в условията на административна дискреция или предпоставка за корупция.

2. По своя обем, структура, съдържание, както и с оглед на използваната научна литература и нормативните актове, дълбочината на научния анализ и значимостта на изводите и научните приноси, дисертацията напълно отговаря на критериите и изискванията за монографично изследване.

3. Много добре е обоснована актуалността и значимостта на темата и методически правилно и ясно е изградена структурата на дисертационното изследване, обосновани са аргументи за формирания предмет на изследването.

4. Разработването на представената тема осигурява своеобразно попълване на съществуващата празнота в теоретично и практическо отношение.

5. Авторът е проявил самостоятелност към изследваната проблематика и е аргументирал своите изводи.

6. Научният апарат е детайлен, с пунктуално и прецизно цитиране.

IV. Публикации по темата на дисертационния труд:

1. „Оперативна самостоятелност в контролната дейност“, Сборник с доклади „Проблеми на националната сигурност“, ВСУ „Черноризец Храбър“, 2020, с. 123, ISSN 1313-7263.

2. „Корупция на изпълнителната власт в условията на административна дискреция“, Национален военен университет „Васил Левски“ – В. Търново, Том 4, 2020, с. 227 ISSN 1314-1937.

3. „Последователност и предвидимост в контролната дейност на администрацията“, Юридически сборник, БСУ, Том XXVII, 20202, с. 94, ISSN 1311-3771.

4. „Мотивация на чиновника – почтеност, корупция, теория на Ейбрахам Маслоу“, Сборник с доклади „Общество и сигурност“, ВСУ „Черниоризец Храбър“, 2021 (дадена за печат).

Представените научни публикации позволяват да се допълни дисертационният труд, разкриват част от анализа на научните и научно-приложни приноси, както и на авторските постижения. Отличават се с прецизност, аналитичност и обоснованост на авторовата позиция.

V. Научни приноси в дисертационния труд

Научните и научно-приложните приноси в дисертационния труд са **многобройни и имат различна тежест и значение**. Най-важните, основните и съществените приноси се заключават в следното:

1. Идентифицират се слабостите на действащата нормативна уредба, по отношение на правомощията дадени на администрацията с оперативната самостоятелност, с която тя е овластена.

2. По емпиричен път се изследва контролната дейност на изпълнителната власт, като се детализират конкретните действия на органите при констатиране на административни нарушения.

3. Оценява се постигнатата ниска ефективност от тази дейност, идентифицират се слабости, проблеми в дейността и рискове от проява на корупция.

4. Създава се обоснована предпоставка за откриване на широка дискусия по отношение несъвършенството на нормативната уредба, в частта, която регламентира оперативната самостоятелност на администрацията.

5. Извежда се на преден план корелацията „неограничена власт – корупция“.

6. Предлага се механизъм за оптимизиране и диференциране компетентността на органите на администрацията, при прилагане на техните контролни правомощия.

VI. Препоръки

С оглед на цялостната положителна оценка за разработения от докторанта Живко Атанасов Желев дисертационен труд, бих искал да отправя препоръка за бъдещо продължаване на изследването на въпроси, касаещи теоретичните знания и практическите умения по отношение на предписанието като контролна функция в условията на административна дискреция или предпоставка за корупция, произтичащи от постоянно променящите се нормативни източници. Докторантът следва да продължи да следи научните издания по проблематиката, като ясно и пунктуално открява собственото си мнение в бъдещите си публикации.

VII. Заключение

Предвид изпълнението на всички нормативно установени изисквания за разработване и защита на дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен "доктор", съгласно ЗРАСРБ, и правилника за неговото прилагане, и с оглед на цялостната оценка върху представения дисертационен труд, **убедено давам положителна оценка на дисертационния труд и гласувам положително "ЗА" присъждане на образователна и научна степен "ДОКТОР" на Живко Атанасов Желев** по професионално направление 9.1. Национална сигурност, докторска програма „Управление в сферата на сигурността и обществения ред".

Изготвил становището:

Доц. д-р Живко Ангелов Велчев

25.11.2021 г.

гр. София